

REGULAMIN

ODZNAKI KRAJOZNAWCZEJ PTTK

„MIŁOŚNIK TWIERDZY CHEŁMNO”

Informacja ogólna:

1. Odznaka Krajoznawcza PTTK „Miłośnik Twierdzy Chełmno” ma na celu popularyzację obiektów fortyfikacyjnych dawnej Twierdzy Chełmno oraz walorów krajoznawczo-turystycznych miejscowości, na terenie których się znajdują.
2. Odznaka jest ustanowiona przez Zarząd Oddziału PTTK im. „Ziemi Chełmińskiej”, a weryfikację i ewidencję zdobytych odznak prowadzi Oddziałowa Komisja Krajoznawcza PTTK w Chełmnie.
3. Osoby niepełnoletnie odznakę mogą zdobywać pod opieką osób dorosłych.
4. Odznakę można zdobywać na wycieczkach indywidualnych lub zbiorowych (obozach wędrownych, rajdach itp.) w dowolnym okresie czasu.
5. Wymagane jest uzyskanie potwierdzenia zwiedzenia obiektów (pieczętka przewodnika turystyki kwalifikowanej PTTK, przewodnika turystycznego, organizatora wycieczki, Urzędu Gminy, sołtysa, sklepu, itp. lub załączonego zdjęcia).
6. Odznakę można zdobywać równolegle z innymi odznakami.
7. Odznaka „Miłośnik Twierdzy Chełmno” posiada cztery stopnie: brązowy (z niebieską wstęgą), srebrny (z żółtą wstęgą), złoty (z białą wstęgą) i „Za wytrwałość” (z czerwoną wstęgą).
8. Wymagana jest kolejność zdobywania poszczególnych stopni odznaki.
9. Obiekty zaliczone na jeden stopień nie mogą się powtarzać przy kolejnych stopniach.
10. Odznaki (odpłatnie) są do nabycia w Zarządzie Oddziału PTTK im. „Ziemi Chełmińskiej”, os. Mikołaja Kopernika 2/60, 86-200 Chełmno.
11. Dopuszcza się stosowanie dzienniczek własnego autorstwa.
12. Odznaka może zostać przyznana jako odznaka honorowa za znaczące zasługi i osiągnięcia w popularyzacji i ochronie obiektów Twierdzy Chełmno.
13. Regulamin został zatwierdzony przez Zarząd Oddziału PTTK im. „Ziemi Chełmińskiej” w 2012 r.

Warunki zdobywania odznaki:

1. Do zdobycia I stopnia jest wymagane zwiedzenie:
  - jednego fortu piechoty,
  - jednego schronu piechoty typu UR,
  - jednego schronu piechoty typu IR.
2. Do zdobycia II stopnia jest wymagane zwiedzenie:
  - dwóch fortów piechoty,
  - jednego schronu piechoty typu UR,
  - jednego schronu piechoty typu IR,
  - jednego schronu artyleryjskiego i baterii armat,
  - jednego schronu typu Rs 58c tzw. „Tobruk”.
3. Do zdobycia III stopnia jest wymagane zwiedzenie:
  - pięciu fortów piechoty,
  - dwóch schronów piechoty typu UR,

- czterech schronów piechoty IR,
  - jednego schronu artyleryjskiego i baterii armat,
  - jednego schronu amunicyjnego,
  - jednego schronu Rs 58c tzw. „Tobruk”,
  - jednego schronu Rs 69,
  - jednego schronu biernego R 668,
  - jedną budowlę zaplecza Twierdzy Chełmno.
4. Do zdobycia odznaki „Za wytrwałość” jest wymagane zwiedzenie:
- neoromański kościół garnizonowy (ul. 3 Maja) w Chełmnie,
  - 3 Królewsko-Pruski Lazaret Forteczny (ul. Parkowa) w Chełmnie,
  - magazyn i wozownia artyleryjska w Świeciu (Morsku),
  - magazyn amunicyjny i wozownia artyleryjska (fragmenty przyziemia) w Topólnie (Rudkach).

Wykaz i lokalizacja obiektów Twierdzy Chełmno

Forty piechoty zwane dziełem piechoty lub punktem oporu piechoty, zbudowane na planie owalu, składające się z obwałowania ziemnego, schronu dla załogi i jednej lub dwóch wartowni. Obiekty powstały na początku XX wieku.

- Fort I im. gen. Zygmunta Zielińskiego – Watorowo,
- Fort II im. gen. Stanisława Szeptyckiego – Dorposz Szlachecki,
- Fort III im. gen. Lucjana Żeligowskiego – Małe Czyste,
- Fort IV im. gen. Mieczysława Dąbkowskiego – Nałęcz,
- Fort V im. gen. Kazimierza Sosnkowskiego – Nałęcz (Stolno),
- Fort VI im. marsz. Edwarda Rydza-Śmigłego – Stolno,
- Fort VII im. gen. Leonarda Skierskiego – Rybieniec,
- Fort VIII im. marsz. Józefa Piłsudskiego – Klamry.

Schrony piechoty typu UR budowle z tego samego okresu czasu co forty, mające za zadanie wzmocnienie obrony odcinka znajdującego się między fortami:

- UR 1 – Watorowo,
- UR 2 – Dorposz Szlachecki,
- UR 3 – Małe Czyste,
- UR 4 – Klamry.

Schrony piechoty typu IR budowle z lat 1910-1914. Cel, zadania oraz budowa podobna do UR:

- IR 1 – Kiełp,
- IR 2 – Kiełp,
- IR 3 – Dorposz Szlachecki,
- IR 4 – Nałęcz,
- IR 5 – Stolno,
- IR 6 – Rybieniec.

Schrony artyleryjskie i stałe baterie armat kal. 120 mm:

- nr 3 – Małe Czyste,
- nr 4 – Stolno.

Schrony amunicyjne:

- Starogród (2 schrony),
- Brzozowo,
- Watorowo,
- Małe Czyste (3 schrony).

Schrony typu Rs 58c (Ringstand) tzw. „Tobruk”, budowle z 1944 r. do prowadzenia okrężnego ostrzału z karabinów maszynowych:

- Starogród,
- Kiełp,
- Watorowo,
- Małe Czyste,
- Nałęcz,
- Stolno,
- Klamry.

Schron typu Rs 69 (Ringstand) przeznaczony dla stanowiska moździerza i ciężkiego karabinu maszynowego:

- Stolno.

Schrony bierne typu R 668 (Regelbau) obiekty przeznaczone dla sześciuosobowej załogi:

- Nałęcz,
- Stolno.

Budowle zaplecza Twierdzy Chełmno:

- Starogród – wozownia artyleryjska,
- Stolno – wozownia artyleryjska, magazyny amunicyjne.

Uwaga! Niektóre obiekty można obejrzeć tylko od zewnątrz (np. Fort II własność prywatna, Fort VII strzelnica, Fort VIII siedziba Bractwa Kurkowego w Chełmnie, UR 4 i IR 1 zamknięty – siedlisko nietoperzy itp.). Należy zwrócić uwagę na fakt, że większość obiektów znajduje się na terenie prywatnym i na dojscie do niego czy zwiedzanie należy uzyskać zgodę właściciela.

Wzór odznaki

Stopień brązowy

Stopień srebrny

Stopień złoty

Stopień „Za wytrwałość”